

fig, at han ikke kunde faae Sagen udført af nogen paa Stedet eller i Jurisdictionen boende Sagfører, saa er jo, som ogsaa en anden Taler allerede har gjort opmærksom paa, Banffeligheden i alt Fald ikke større, end at han kan søge Hjælp hos en af de fjernere bosatte Sagførere, som da kunde forfatte Indlægene i Sagen for ham og overlade det til Parten enten selv eller ved nogen, efter den almindelige Regel i 1—9—14, til at gaae i Rette for ham competent Person at fremlægge disse Indlæg. Dette er jo Noget, som ideligen skeer. Og, forudsat at det nogensinde skulde indtræffe, at en Part virkelig havde været ude af Stand til at formaae en Sagfører til for ham at udføre en rimelig og retfærdig Sag, saa vilde det vist ikke fælle, at han i et saadant ganske singulært Tilfælde, endog uden Hensyn til Uformuenhed, vilde kunne opnaae, at en Sagfører blev tillagt Ordre til paa hans Vegne at udføre Sagen. Jeg troer saaledes, at det Tilfælde, at en Part nogensinde i en saadan Sag skulde være berøvet Afgang til at faae sin formentlige Ret prøvet ved Domstolene paa Grund af den Maade, hvorpaa Sagfører-Institutionen var indrettet, er saa godt som utænkligt (Nei!).

Forresten vil jeg meget villigt erkende, at denne Institution i flere Retninger kunde onskes reformeret (Ja! Ja!); jeg har heller aldrig udtalt, hvad den ærede Forslagsstiller ved Sagens forrige Behandling paasagde mig, at jeg vilde holde paa, at Procuratorerne skulde vedblive at være Embedsmænd. Men jeg troer rigtignok, at, hvis man vil reformere Sagfører-Institutionen, skal det ikke være ved en saadan Lov, som den ærede Rigsdagsmand har bragt i Forslag, og jeg vil lægge til, at, naar en saadan Reform skal iværksættes, maa den virkelig ganske anderledes gjenomtænkes og gjenmearbejdes, end den ærede Forslagsstiller synes at have Begreb om. Hans Forslag er i den Grad umodent og ubrugbart, at jeg maa antage, at det aldeles ikke kunde tjene til Grundlag for Sagens videre Fremme; men det kan vist ikke være rigtigt, at fremkomme med saadanne Smaaforslag, løseligen hentastede i et Par Vinter, som derhos allerede i selve Redactionen røbe en paasaldende Mangel paa Vefjendsskab til Forholdene, og saa

forlange, at Thinget deraf skulde tage Anledning til at gaae ind paa Udarbejdelsen af et maaskee vidtløftigt og med ikke saa Banffeligheder forbundet Lovforslag. Dette vilde det ærede Thing vistnok meget tage i Betænkning, selv om Tiden var dertil, som den ikke er. Det er overalt af det Slags Reformer, med Hensyn til hvilke det er lidet tilraadeligt, at Thinget skulde tage Initiativet. Jeg maa derhos tillade mig at bemærke, at, hvad man end vil mene om Udfigten til, at den i Grundloven bebudede Omorganisation af Retsvæsenet hurtigere eller senere maatte komme til at træde i Kraft, saa er det dog i alt Fald at vente, at der snart vil, fra Regeringens Side, blive gjort alvorlige Skridt i denne Retning, og der er Ingen, som allerede nu med Sikkerhed kan vide, hvorledes hele Sagførerstandens Stilling under den nye Retsforfatning vil blive. Ogsaa dette turde tale for, at man for Oleblikket helst bør udsætte, i denne Henseende at gaae ind paa en indgribende Reform. Rigstignok meente den ærede Rigsdagsmand fra Børgense (Jesperen), at man maaskee nok kunde bruge Forslaget, naar der blev tilføjet, at det maatte være, hvad Forligelseslovgivningen kalder „en god Mand“, der skulde have Afgang til at møde for Andre i Retten. Men med et saadant Tillæg var man sandeligen lidet hjulpen, for ikke at tale om, at „god Mand“ er saagodt som Enhver, der ikke er dømt for nogen vanærende Handling. Dog — jeg skal ikke længere opholde det ærede Thing, men maa paa det Bestemteste tilraade, ikke at gaae ind paa Sagens videre Fremme; heller ikke skal jeg udtale mig om de forskellige Forslag, som en anden æret Rigsdagsmand nylig har fremsat om Affæffelsen af juridisk Examen og Andet, som dermed staaer i Forbindelse, men som forekom mig at staae i liden eller ingen Forbindelse med nærværende Sag.

Lehmann: Da jeg for bad om Ordet, var det, fordi det efter den lange Pause, ikke syntes, at Nogen vilde tage til Gjenmæle, og fordi jeg af Afgielse for den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 1ste District (Spandet) fandt at burde give et Tilsvær, som selve Forslaget, efter min Overbeviisning, ikke fortjente. Dette er nu, ved hvad der senere er blevet be-